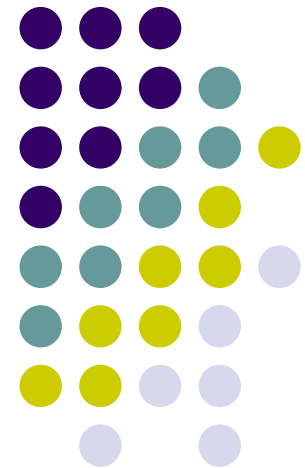

Miljöprocessutredningen, MPU

Olof Karlsson
SERO

MPU

Miljöbalken (1998:808)

- **1 kap. Miljöbalkens mål och tillämpningsområde**
- **1 § Portalparagrafen**
- **Bestämmelserna i denna balk syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en**
- **Hälsosam och god miljö ...**

- **Utredningens direktiv är att utreda vilka bestämmelser i miljöbalken som påverkar produktionskapaciteten för vattenkraftverk samt utreda behovet och lämpligheten av att ändra dessa bestämmelser för att främja en hög produktionskapacitet i vattenkraftverken**
- **Kommentar: Direktivet är utmärkt skrivet, problemet är att utredaren inte föreslår några åtgärder som främjar ökad produktion i vattenkraftverken utan tvärtom minskad samt omfattande rapportkrav .**

- **2 kap Allmänna hänsynsregler**
- **I de allmänna hänsynsreglerna bör man särskilt nämna bevisbörderegeln, försiktighetsprincipen, hushållnings- och kretsloppsprincipen och skälighetsregeln.**

2 kap. 7§ Rimlighetsavvägning

- **Kraven i 2-5 §§ om hänsyn och 6 § första stycket om platsval gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning skall särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.**
- **Men det finns en specialregel i slutet av paragrafen som säger att den ekonomiska avvägningen i första stycket inte får medföra att en miljökvalitetsnorm överskrids.**
- **Detta kan i kombination med de åtgärdsprogram och miljökvalitetsnormer som vattenmyndigheten tar fram leda till att försiktighetsmått och begränsningar får kosta hur mycket som helst, vilket kan inverka negativt på produktionskapaciteten.**

MPU

- **Vilken strategi skall Sverige välja?**
- **Skall vi prioritera vad myndigheterna tror är bra naturvård eller mildra klimathotet genom att minska användningen av fossil kraft genom att ersätta den med förnybar energi.**
- **MPU prioriterar naturvård och bortser från klimathotet.**
- **SERO anser att klimathotet måste bekämpas annars har vi snart ingen natur att vårda.**

MPU

Utredarens uppdrag var att föreslå regler som ökar vattenkraftens produktionskapacitet. I stället läggs ett antal förslag som är negativa för produktionen.

Exempel:

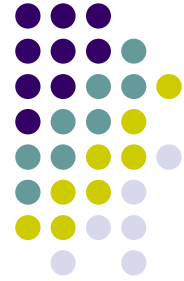
- Varje år ska kraftverksägaren upprätta en omfattande miljörapport
- Före den 31 mars 2011 skall kraftverksägaren lämna en rapport till länsstyrelsen om hur verksamheten påverkar fisket samt komma med förslag på hur det vid behov kan byggas fiskvägar.
- Kraftverksägarna kan komma att bli tvungen att ta fram underlag för omprövning av verksamheten.
- Kammarkollegiet är den myndighet som kan begära omprövning av tillstånd. De ges rätt att kräva in alla uppgifter de anser sig behöva från kraftverksägare som själva får bekosta framtagning av uppgifterna.

MPU

- **Behövs verkligen fiskvägar överallt?**
- **Det måste finnas vandrande fisk i vattendraget.**
- **Ibland behövs vandringshinder för att skydda lokala stammar av t. ex öring som skulle konkurreras ut om vattendraget öppnas för större arter.**
- **Vandringshinder kan behövas för att skydda flodkräftan från sjukdomsbärande signalkräfta.**
- **Står kostnaden i rimlig proportion till nyttan ?**
- **Att undanröja vandringshinder strider mot miljömålet *Levande sjöar och vattendrag* .**

MPU

- **Omprövning av tillstånd kan bli mycket dyrt för kraftverksägaren eftersom Kammarkollegiet ges rätt att kräva in vilka uppgifter som helst.**
- **Vattendirektivet från EU åberopas ofta som grund för omprövning. Direktivets huvudsyfte är att säkra rent vatten. I Sverige har Vattenmyndigheterna lagt in en rad ytterligare krav då de upprättar miljökvalitetsnorm för ett visst vattendrag.**
- **Däremot är åldirektivet från EU mera precist formulerat. Bakgrunden till det direktivet är att ålen minskat med 97 % i Europa.**
- **Det finns lovande teknik med "ålavledare" som kan minska åldöden i vattenkraftverk**

MPU

- **Flodpärlmusslan stoppar kraftverksbygge.**
- **Flodpärlmussla finns i många vattendrag men anses hotad och är därför rödlistad.**
- **Dess larver lever i ett stadium som parasiter på laxartade fiskars gälar.**
- **Högsta domstolen avslog nyligen ett kraftverksbygge i Ljungaån med hänvisning till flodpärlmusslan.**

11 kap. Vattenverksamhet

- **6 § En vattenverksamhet får bedrivas endast om dess fördelar från allmän eller enskild synpunkt överväger kostnaderna samt skadorna och olägenheterna av den.**
- **8 § Den som vill bedriva en vattenverksamhet som kan skada fisket är skyldig att utan ersättning vidta och för framtiden underhålla behövliga anläggningar för fiskens framkomst eller fiskets bestånd, släppa fram vatten för ändamålet samt iaktta de villkor eller förelägganden i övrigt som på grund av verksamheten kan behövas till skydd för fisket i det vatten som berörs av vattenverksamheten eller i angränsande vattenområde**

MPU

11 kap Vattenverksamhet

- **Om nyttan av en ifrågasatt anordning, ett villkor eller ett föreläggande inte skäligen kan anses motsvara den kostnad verksamhetsutövaren därigenom skulle förorsakas, kan verksamhetsutövaren befrias från en sådan skyldighet.**
- **Nytt förslag i 9c§ För att skydda människors hälsa och miljön får regeringen om det framstår som mer ändamålsenligt meddela föreskrifter om förbud, skyddsåtgärder, begränsningar och andra försiktighetsmått.**

SERO arbetar med

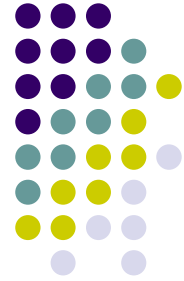
- En frigräns att använda 50 000 kWh el innan elskatteuttag görs på egen konsumtion. Nu inträder skatteplikt då första kWh säljs. såvida verksamheten inte kan betraktas som en hobby med en inkomst under 30000 kr. Inkomsten skall deklarerars.
- Större reparationer i ett kraftverk skall ge rätt till fortsatt certifikattilldelning i 15 årirelation till investeringens storlek av totalrenovering. Exempel: investering motsvarande 30 % av totalrenovering dvs byte av all utrustning skulle ge 30 % certifikat i 15 år. Syfte: förhindra nedläggning.

Att investerare i ny elproduktion skall erbjudas välja mellan två stödsystem

Certifikatsystemet som nu

Ett system med garanterade minimipriser under 15 år Jämför Tyskland

Förordning om ändring i förordningen (2003:120 om elcertifikat

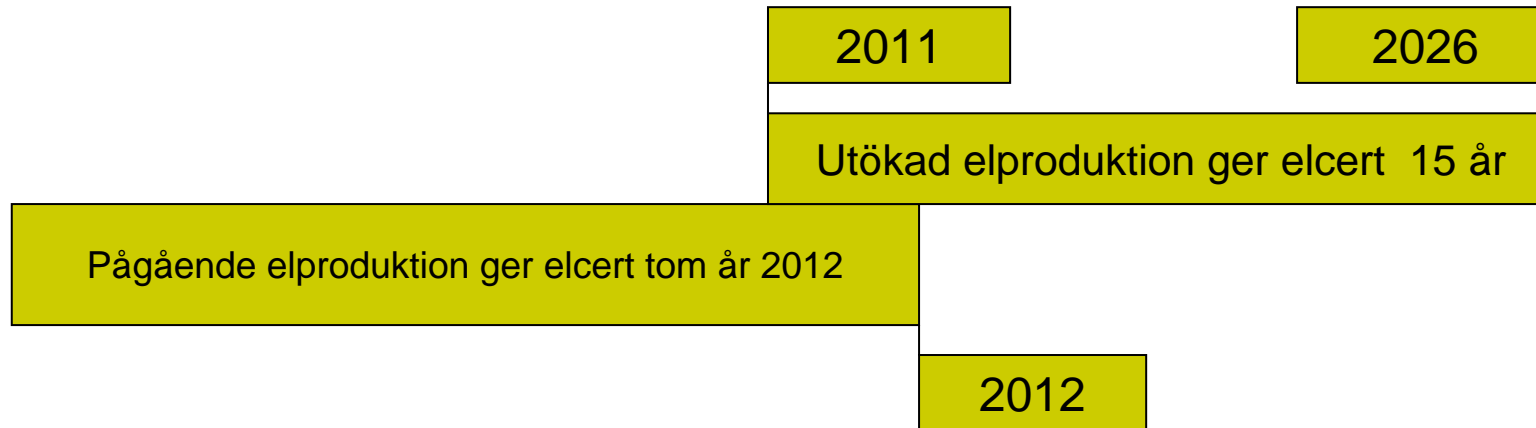

- Skall träda i kraft den 1 juli 2009
- Om en upprustning av kraftverket leder till varaktigt ökad produktion kan man efter anmälan få elcertifikat i 15 år på den utökade produktionen
- För att få anläggningen betraktad som "ny" och därmed berättigad till en ny tilldelningsperiod på 15 år ställs stora krav : Ny turbin och generator samt ny styrutrustning. Vidare krävs i den remiss SERO fått ut även "nya vattenvägar" vilket skulle kunna tolkas som krav på ny tillopps och avloppskanal. SERO kräver i sitt remissvar att kravet antingen tas bort helt eller inskränks till att ev. tub och kanaler rustas för att hålla för minst 15 års fortsatt drift.

Utökad elproduktion ger elcert för själva utökningen i 15 år

- För kraftverk som togs i drift före 2003 upphör tilldelningen av elcertifikat den 31 december 2012.

Elnätutredningen 1

- Fri inmatning upp till 1500 kW tas bort. Anläggningar som var i drift den 31 december 2006 får fortsätta med fri inmatning tom 2015
- Anläggningar tagna i drift efter 1 jan 2007 skall betala en inmatningsavgift på 3 öre/kWh i tio år. Därefter enligt avtal med nätägaren.
- En ny fond skall gå in och täcka anslutningsavgifter som överstiger 1300 kr/kW
- Anläggningar under 44 kW (63 A) slipper timmätning och får övergå till månadsmätning. Kostnaden väntas då minska till 300 – 500 kr/år.
- Utredningen tog inte upp frågan om ersättning för nätnytta

Elnätutredningen 2

- **Utredningen började våren 2007 och avslutades i februari 2009**
- **Enmansutredare har varit Prof. Lennart Söder från KTH med stöd av en expertgrupp. I den ingick Jan-Åke Jacobson och Christer Söderberg från SERO.**
- **SERO anser att kostnaden för att transportera el från producent till konsument helt skall bekostas av konsumenten liksom i andra länder. Utan kostnad för inmatning kan producenten sälja elen till lägre pris.**
- **Gränsen 1300 kr/kW för att stödfonden skall gå in är för högt satt. 500 kr vore ett rimligare belopp.**
- **Ersättningen för nätnytta behöver utredas. Stora skillnader idag**

Tack för mig!

Olof Karlsson, tfn/fax 0221-197 65; 070-285 19 88

E-post: karlsson.sero@koping.net www.sero.se

